

Cases Bertrand. Conjunt d'habitatges unifamiliars d'obrers

Sant Feliu de Llobregat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carrer de Santa Maria i carrer de Sant Antoni

Coordenades:

Latitud: 41.37947
Longitud: 2.04412
UTM Est (X): 420071
UTM Nord (Y): 4581324

Classificació

Número de fitxa 08211 - 86
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XIX
Any 1874
Autoria de l'element: Desconegut
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 19/10/1988
Número inventari 19178
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Fitxes associades:

Descripció

Els carrers de Santa Maria i de Sant Antoni es van obrir els anys setanta del segle XIX per iniciativa de Manuel Bertrand i per tal d'oferir habitatge als treballadors de la seva fàbrica tèxtil.

S'hi van construir cinquanta habitatges unifamiliars organitzats en dos carrers paral·lels. Disposats en filera, tenen planta i pis i un pati a la part posterior. Les façanes es caracteritzen per la seva austeritat, i es resolen amb una estructura molt uniforme. La tipologia de la major part de cases que configuren el carrer de Santa Maria, responen a l'esquema constructiu més habitual de l'època i, concretament, de les colònies industrials: habitatges petits, entre mitgeres i de planta baixa i pis i teulada plana, un petit pati posterior i un estil molt auster. El que ens ocupa és un conjunt d'una gran uniformitat que atorga a aquest tram del carrer una certa monotonía visual. La part inferior de la façana, que correspon a la planta baixa, és pràcticament idèntica a la part superior (corresponent a la planta pis). Portes i les finestres tenen la mateixa forma i són l'única llicència decorativa i el que dóna caràcter als edificis: són quadrangulars, tot i que a la part superior estan rematades per una petita elevació a la part central del costat (de manera que formen pràcticament un pentàgon allargassat) que recorda un arc tudor. A banda d'això, les cases i el conjunt tenen una gran simplicitat decorativa.

Història

Els carrers de Santa Maria i de Sant Antoni es van obrir els anys setanta del segle XIX per iniciativa de Manuel Bertrand i per tal d'oferir habitatge als treballadors de la seva fàbrica tèxtil.

Bibliografia

- CALVO I CALVO, Àngel. Orígens i desenvolupament de la indústria a Sant Feliu de Llobregat. Quaderns d'Història núm. 3. Sant Feliu de Llobregat: Patronat Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat. 36 p.
- COMPTA, Ernest. "Can Bertrand: la remodelació d'un barri". El Butlletí. Núm. 316 (Sant Feliu de Llobregat, gener 1987). P. 8.
- RETUERTA I JIMÉNEZ, M. Luz; SAMMARTÍ I ROSET, Carme (dir.). Sant Feliu de Llobregat. Identitat i història. Sant Feliu de Llobregat: Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 2002. 365 p.
- SANS I FÀBREGAS, Llorenç; GRAS, Mercè. Els carrers de Sant Feliu. Sant Feliu de Llobregat: Patronat Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, 1989. 95 p.
- VIDAL I JANSÀ, Mercè. Arquitectura i urbanisme a Sant Feliu de Llobregat. 1826-1936. De Pere Serra i Bosch a Nicolau M. Rubió i Tudurí. Sant Feliu de Llobregat: Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, 2005. 202 p.

